

Η Φ Α Ρ Ι Σ

Εκδίδεται από τόν Πολιτιστικό Σύλλογο Ξηροκαμπίου

ΕΔΡΑ : Ξηροκάμπι Σπάρτης

●
Συντακτική Επιτροπή : Γεώργ. Θ. Καλκάνης, Θεόδ. Σ. Κατσουλάκος, Παναγ. Η. Κομνηνός

●
Επιμελητής έκδοσης : Σταύρος Θ. Κατσουλάκος, Συρακουσών 101, Λαμπρινή, Αθήνα

Ταμίας : Ιωάννης Π. Κονίδης, Ξηροκάμπι

ΣΥΝΔΡΟΜΗ :

Εσωτερικού ετήσια Δραχμές 1.000
Εξωτερικού ετήσια Δολάρια Η.Π.Α. 20

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	σελ.
Π. Πήλια, Αναμνήσεις από τον πόλεμο του '40	1
Γ. Η. Αποστολάκου, Οι Εκκλησίες του Παλαιοχωρίου . . .	3
Κουκούλη Σωτηρίας, Ιερά Μονή Ζερμπίτσας	5
Ν. Καπετανάκου, Τα δύσκολα χρόνια	6
Π. Χ. Στούμπου, Από τή ζωή της Κουμουστάς	8
Θ. Σ. Κατσουλάκου, Δημοσθένης Ν. Σαλαμβούρδος	10
Γ. Κονίδη, Ιστορίες που γράφει το κυνήγι	11
Τράπεζα αίματος Ξηροκαμπίου	12
Από τις δραστηριότητες του Πολιτιστικού Συλλόγου	13
Κοινοτικά Ξηροκαμπίου	14
Κοινοτικά και Πολιτιστικά Παλαιοπαναγιάς - Αθλητικά . .	15
Τα νέα μας	16

ΒΕΩΦΥΛΛΟ: Η «αγορά» του Ξηροκαμπίου, με τους τύπους της, τον μικρό κουρεμένο «έν χρῶ», το καροτσάκι του πάγου, το ταξί Pontiac στο βάθος, τις πάνινες καρέκλες, τον πλάτανο νεαρότερο κατά 25 χρόνια... όπως το πενάκι του Στράτη Α. Σολωμού την «είδε» τότε από το πεζοδρόμιο του παλιού φαρμακείου του Θεοφ. Γ. Καλκάνη. Πολλά άλλαξαν, η πλατεία μας είναι πάντα εκεί... γ. θ. κ.

Η Φ Α Ρ Ι Σ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΞΗΡΟΚΑΜΠΙΟΥ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ΄ - ΤΕΥΧΟΣ 40 - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1993

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΤΟΥ '40

Ξημέρωσε η 28η Οκτωβρίου 1940. Ήταν ένα φθινοπωρινό πρωινό, γλυκό και ηλιόλουστο.

Ήμουν τότε μαθητής της Β' τάξης του Γυμνασίου Αρρένων Σπάρτης. Μετά την προσευχή μπήκαμε στην τάξη να κάνουμε μάθημα. Προς το τέλος της πρώτης διδακτικής ώρας, μπήκε στην τάξη μας ο Γυμνασιάρχης πολύ ταραγμένος, κατακίτρινος και μας είπε τα εξής λακωνικά:

— «Παιδιά έχουμε πόλεμο με τους Ιταλούς. Πάρτε τα βιβλία σας και πηγαίνετε γρήγορα στα σπίτια σας και στα χωριά σας. Ζήτω το Έθνος».

Όλοι οι μαθητές ξεχυθήκαμε στο προαύλιο του Γυμνασίου εκείνη τη στιγμή 12 αεροπλάνα μας πετούσαν χαμηλά.

Ύστερα πήγαμε τρέχοντας μέσα στην πόλη.

Σκηνές φοβερές συνέβαιναν... Εμβατήρια, δάκρυα, αγκαλιές, φιλιά με τους φαντάρους, που είχαν επιστρατευθεί και φεύγανε γρήγορα-γρήγορα για το μέτωπο. Τι συγκίνηση, αλλά και τι ρίγη εθνικής υπερηφάνειας νιώθαμε.

Ακόμη, δεν θα ξεχάσω ποτέ τη συγκίνηση και τα δάκρυα στον αποχαιρετισμό που είχα, όταν σε μια στιγμή συνάντησα τον μακαρίτη τον Σοφιανό τον Γεωργουλή και τον Παναγιώτη τον Αναστασάκο, που και οι δυο τους δεν ξαναγύρισαν ποτέ... Αιώνια τους η μνήμη! Δεν παραλείπω δε ν' αναφέρω εδώ κάτι που μου είχε πει —μετά τον πόλεμο— ο μακαρίτης ο Δημήτριος Ξανθάκος. Όταν έφυγαν οι επιστρατευμένοι Ξηροκαμπίτες για την Σπάρτη, στο δημόσιο δρόμο προς την Τραπεζοντή, ο μακαρίτης ο Σοφιανός κοιτάζοντας προς τον Ταύγετο, αναστέναζε και κλαίγοντας δυνατά είπε: «Δεν θα ξαναγυρίσω πίσω»... Τι διαίσθηση!

Όμως, ας είναι αιωνία η μνήμη και των άλλων Ξηροκαμπιτών που έπεσαν στο Αλβανικό μέτωπο, όπως του Ανδρέα Σμυρνιού, Κλέαρχου Συκιώτη, Αναστασίου Χριστόπουλου και του πάντοτε γελαστού Παναγιώτη Χριστόπουλου.

Ο καιρός περνούσε και ο ηρωικός στρατός μας σημείωνε όλο και νέες νίκες σ' όλο το Αλβανικό μέτωπο.

Δυστυχώς, όμως, ενώ όλα πήγαιναν καλά, στις 6 Απριλίου 1941 μας κήρυξαν τον πόλεμο οι σύμμαχοι των Ιταλών Γερμανοί, πριν ακόμη χαράξει η αυγή στα βόρεια σύνορά μας...

Οι σιδηρόφρακτες γερμανικές μεραρχίες, ύστερα από την ηρωική αντίσταση του στρατού μας, διέσπασαν το μέτωπο και ακάθεκτες προήλασαν για την Αθήνα... 'Όλα πια είχαν καταρρεύσει... Οι σύμμαχοί μας, οι 'Αγγλοι, ήσαν ανύπαρκτοι... Στην Αλβανία, ο στρατός μας συνθηκολόγησε και κατά κύματα οι γενναίοι στρατιώτες μας επέστρεφαν μετά από αφάνταστες περιπέτειες στα σπίτια τους...

Στο Ξηροκάμπι, θυμάμαι, είχαμε όλοι μεγάλη αγωνία..., όταν πρωί-πρωί ακούσαμε τον φοβερό θόρυβο και την μεγάλη βοή των ταγκς που ερχόντουσαν από την Τραπεζοντή και τον 'Αι-Βασίλη. Λίγο αργότερα, ενώ είχαμε βγει στο δρόμο της γειτονιάς μου, φανήκανε τα πρώτα μηχανοκίνητα με προπομπό μια μοτοσυκλέτα με τρεις πάνοπλους Γερμαναράδες. Μας χαιρέτησαν και μεις ανταποδώσαμε τον χαιρετισμό.

Κατευθύνθηκε όλη αυτή η φάλαγγα στην αγορά του χωριού και μετά στρατοπέδευσε για λόγους ασφάλειας κάτω από τις εληές, δίπλα από το εργοστάσιο του Μανδραπήλια, στα Λιακαίικα. Εμείς τα παιδιά πήγαμε τρέχοντας κοντά τους.

Στο χωριό τότε, πριν από λίγο καιρό, είχαν φέρει από τη Σπάρτη αρκετούς Ιταλούς αιχμάλωτους και τους έκλεισαν στο Σχολείο. Τους φύλαγε μια διμοιρία στρατού. 'Ήσαν αξιολύπητοι... Μας έλεγαν ότι δεν ήθελαν τον πόλεμο. Φώναζαν «μπόνο γκρέκο... Μουσολίνι φασίστα» και άλλα. Πολλοί μας έδειχναν φωτογραφίες με την οικογένειά τους και έκλαιγαν. Δράμα... Πεινούσαν, ήσαν πολύ ρακένδυτοι, αζύριστοι... 'Ετρωγαν λεμόνια, νεράτζια, σύκα, γιατί το συσσίτιο ήταν λίγο.

'Υστερα από την είσοδο και την εγκατάστασή τους στο χωριό, οι Γερμανοί πήγαν κατά τις 12 ώρα το μεσημέρι στο Σχολείο. Εμείς, μερικά ξυπόλητα παιδιά, τρέξαμε πάλι από πίσω τους και κρυφτήκαμε στην μεγάλη ελιά, που ήτανε στη γωνία απέναντι από το σπίτι του Πέτρου Σταθάκου. Οι Ιταλοί τους υποδέχθηκαν με ζητωκραυγές φωνάζοντας (ούρα, ούρα). Τι υποκρισία!!!

'Επειτα, έγινε ένα θλιβερό και εξευτελιστικό γεγονός, που δεν θα ξεχάσω ποτέ. Μια διμοιρία περίπου Γερμαναράδων με επί κεφαλής ένα κοντόχοντρο κοκκινομάγουλο ταγματάρχη, παρέταξε τη φρουρά μας μπροστά στην μεγάλη εξώπορτα του μακαρίτη του Μπάρμπα-Αντρέα Κυριακάκου, και αδίστακτα και αγέρωχα ο κακομούτρης ταγματάρχης των Ούνων έκαμε την στρατιωτική καθαίρεσή της, ενώ εμείς τα παιδιά σκιασμένα και άφωνα για τα γινόμενα παρακολουθούσαμε αυτή την «αποκαθήλωση»... Πρώτα πήρε τα όπλα και μετά ξήλωσε το στέμμα—εθνόσημο—από το πηλήκιο του ανθυπολοχαγού και έπειτα τις επωμίδες. Στη συνέχεια το αυτό έκαμε σ' όλη τη φρουρά...

Οι φαντάροι μας ταπεινωμένοι, δακρυσμένοι, αλλά πιστεύω πολύ υπερήφανοι

Συνέχεια στη σελ. 4

ΟΙ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΤΟΥ ΠΑΛΙΟΧΩΡΙΟΥ

Το Παλιοχώρι είναι ένα όμορφο χωριό, σε τόπο προσηλιακό και απάγγιο. Πόσο παλιό είναι κανείς δεν ξέρει. Το όνομά του σημαίνει πως κάποιος άλλο εκεί κοντά θα ήταν Νιοχώρι. Μπορεί. Οι κάτοικοί του ήταν χριστιανοί άνθρωποι. Οι δεκαέξι εκκλησιές, μικρές και μεγάλες, που σώζονται μέχρι σήμερα το μαρτυρούν:

1. Αγια-Ειρήνη, εικονοστάσι, πάνω από τα Τζανναίικα, στο χτήμα Καράμπελα, στο δρόμο Παλιοχωριού-Γοράνων. Παλιά ήταν εκκλησία.
2. Αγιο-Θανάσης, στο δρόμο προς το Παλιοχώρι. Ωραία, μικρή εκκλησία με ίχνη αγιογραφιών. Λειτουργείται στη μνήμη της.
3. Αϊ-Γιαννάκης, στο δρόμο προς το Παλιοχώρι. Εκκλησία με καμάρα, που όμως έχει πέσει· τώρα τσιμεντοσκεπάστη. Οι εργασίες έγιναν αιτία να χαλάσουν οι αγιογραφίες. Τώρα μόνο λίγα κεφάλια αγίων φαίνονται. Αλλόπιστοι τους έχουν βγάλει τα μάτια.
4. Αγιο-Λευτέρης, τρακόσα μέτρα Δ του Αγιο-Θανάση. Εκκλησιάκι, φαίνονται μόνο οι τοίχοι.
5. Αγιο-Χαράλαμπος, Δ του Αγιο-Λευτέρη. Φαίνονται οι τοίχοι με το ιερό. Έχουν βρεθεί κοντά τάφοι.
6. Αγιώργης, Β του Αγιο-Θανάση τετρακόσα περίπου μέτρα. Κι εκεί έχουν βρεθεί μνήματα με πλάκες. Κάθε Αγιωργιού, όπως έχω ακούσει από τους παλιούς, κάθε παλιοχωρίτικη οικογένεια πήγαινε με το σφαχτό της κι εκεί τα έψηναν. Βράζανε σάρι και το μεράζανε. Το γλέντι κράταε τρεις μέρες.
7. Αγιο-Νικόλας, η εκκλησία του χωριού. Κάτω από το ιερό, προς Α, έχουν βρεθεί μνήματα με πλάκες.
8. Παναΐτσα, εικονοστασιάκι τώρα, δυτικά. Όταν ανοίγαν το δρόμο με την μπουλντόζα, βρήκαν τάφους.
9. Αγιο-Λιας, το εκκλησιάκι του νεκροταφείου. Έχω ακούσει πως είχε γκρεμιστεί και το ξαναχτίσανε.
10. Αγιο-Δημήτρης, πεντακόσα μέτρα Ν του Αγιο-Θανάση. Σήμερα φαίνονται οι τοίχοι.
11. Αγιο-Νικόλας, πεντακόσα μέτρα Δ του χωριού, στο δρόμο προς την Αρκίνα και τους Γοράνους και πιθανόν προς την Καρδαμύλη. Έχω ακούσει πως εκεί ήταν χάνι, όπου σταμάταγαν οι στρατοκόποι που έρχονταν από τον κάμπο, ακολουθώντας το δρόμο: Ελληνικό γεφύρι - Ψηλά λιθάρια - Παλιοχώρι - Γέρος - Γοράνοι ή Γόλα και παραπέρα ακόμη. Ο τόπος, ένα-γύρω, είναι γεμάτος κεραμίδια, τοίχους. Έχει βρεθεί σταυρός σιδερένιος. Σε μερικά σημεία του δρόμου υπάρχουν στη σκληρή πέτρα ίχνη από ρόδες κάρου, όπως κοντά στον Αγιο-Νικόλα και στα Ψηλά λιθάρια.
12. Αγιο-Θόδωρος, πεντακόσα μέτρα Δ του Αγιο-Νικόλα, στο δρόμο Παλιοχωριού-Γόλας και στη μέση της απόστασης Γόλας-Ζερμπίτσας. Φαίνονται τοίχοι και το ιερό.

13. Αγιο-Λιάς, στην κορφή του Μύτικα. Τώρα δε σώζεται τίποτα.
14. Αγιαποστόλοι, μικρή εκκλησία, στο δρόμο από Ελληνικό γεφύρι - Ψηλά λιθά-
ρια - Σιροβάδες - Δεντρούλια - Αγιαποστόλοι - Μελέτη μύλος - Κουμουστά.
15. Παναγία, σώζονται τοίχοι, στο Γέρο κοντά. Λένε πως εκεί χτίζανε την εκ-
κλησιά της Ζερμπίτσας' τη μια μέρα χτίζανε και την άλλη βρήκανε τα σφυ-
ριά στο μοναστήρι της Ζερμπίτσας.
16. Αγια-Κατερίνη, κοντά στον Αγιο-Σπυριδώνα, στο λόγγο μέσα, λίγα ίχνη τοί-
χων. Ο δρόμος που οδηγούσε στη Γόλα περνούσε από Αγιο-Σπυριδώνα - Σι-
ροβά - Δεντρούλια - Γόλα. Ανάμεσα στα Δεντρούλια και τη Σιροβά υπάρχει
σταυρός σιδηρένιος. Τώρα είναι δύσκολο να περάσει κανείς από κει.

Γιώργης Η. Ἀποστολάκος

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΤΟΥ '40

Συνέχεια από τη σελ. 2

μέσα τους ανεχώρησαν για τις πατρίδες τους. Οι δε Ιταλοί, ενώ συνέβαιναν αυτά, ξεφώνιζαν συνεχώς υπέρ του Ντούτσε και της Ιταλίας... Τι οπερέττα!...

Από τότε πέρασαν πολλά και δύσκολα χρόνια. Τελείωσα το Γυμνάσιο και μετά το Πανεπιστήμιο. Έγινα θεολόγος καθηγητής.

Το 1964 μετατέθηκα από τον Πόρο στο Γυμνάσιο Αχαρνών (Μενίδι). Στην πρώτη συνεδρίαση του Συλλόγου των καθηγητών, καθόμουνα δίπλα σ' ένα ηλικιω-
μένο βοηθό Γυμνασιάρχη, φιλόλογο, συγγραφέα και ιστορικό, αξιόλογο συνάδελφο,
τον Ηλία Γεωργίου από την Λάρισα. Σε μια ολιγόλεπτη διακοπή της συνεδρίασης
του Συλλόγου με ρώτησε. Συνάδελφε, από πού είσαι; Και αμέσως του απάντησα.
Από το Ξηροκάμπι της Σπάρτης. Τότε τον βλέπω να δακρύζει... Εγώ τα έχασα...
Αφού συνήλθε, με ρώτησε επίμονα. Ο Μπάρμπα-Ανδρέας ο φουστανελλάς, ο Κυ-
ριακάκος τι κάνει; Η Αντωνία η Πίταρχα; Και μετά με ρωτούσε για πολλούς Ξη-
ροκαμπίτες.

Ύστερα με δάκρυα στα μάτια με αγκάλιασε σφικτά λέγοντάς μου. «Συνάδελφε,
στον πόλεμο του 1940 με τους Ιταλούς, εγώ ήμουνα επικεφαλής της φρουράς που
φύλαγε τους Ιταλούς αιχμάλωτους στο Σχολείο του ωραίου και καταπράσινου χωριού
σας και μετά που ήλθαν οι Γερμανοί μας αφόπλισαν και μας «καθαίρεσαν». Έμει-
να άναυδος! Συνήλθα γρήγορα και του είπα πως, τότε, εγώ με άλλα παιδιά παρα-
κολουθήσαμε από την ελιά, που ήταν στην ανατολική πλευρά του μαντρότοιχου
του Σχολείου την στρατιωτική καθαίρεση και όλα τα συμβάντα... Το τι έγινε
μετά δεν περιγράφεται... Αγκαλιές, φιλιά και μεγάλη συγκίνηση...»

Πολλά απίθανα κι απρόσμενα περιστατικά συμβαίνουν πολλές φορές στη ζωή
μας, που μπορούν να μας διδάξουν μεγάλες αλήθειες!...

*Πολυζώης Πήλιος
Θεολόγος, τ. Ανκειάρχης Μ.Ε.*

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΖΕΡΜΠΙΤΣΗΣ

Το μοναστήρι της Ζερμπίτσας βρίσκεται στην ανατολική πλευρά του Ταϋγέτου και σε απόσταση τριών περίπου χιλιομέτρων αμαξιτού δρόμου μετά από τα χωριά Ξηροκάμπι και Δάφνη.

Η μονή χτίστηκε το έτος 1639 και η αγιογράφησή της έγινε το έτος 1669. Βαθύτερες ιστορικές έρευνες στα Αρχεία της μονής έχουν αποδείξει ότι ο σημερινός ιερός ναός είναι χτισμένος πάνω σε παλαιότερο ναό, ενδεχομένως ειδωλολατρικό.

Η θέα, η οποία προσφέρεται από το προαύλιο του μοναστηριού, είναι φαντασμαγορική κι ατελείωτη. Από το ένα μέρος μπορούμε να ατενίσουμε τον χιονισμένο Ταϋγετο, από το άλλο την σαγηνευτική κοιλάδα του Ευρώτα, ενώ στο βάθος διακρίνονται οι κορυφογραμμές του Μαλεβού.

Το αποπλυστικό αυτό θέαμα αναμφισβήτητα μας δημιουργεί εσωτερική αγαλλίαση, η οποία συνεχίζεται και κορυφώνεται κατά την είσοδό μας στην ιερά μονή. Στο τέλος της στοάς της εισόδου συναντούμε τον υπεραιωνόβιο πλάτανο με πυκνή φυλλωσιά, και στον οποίο είναι κρεμασμένα μικρά καμπανάκια, με τον μελωδικό ήχο των οποίων η ατμόσφαιρα αποκτάει μια πιο ευχάριστη νότα. Κατεβαίνοντας τα σκαλιά που οδηγούν στο ιερό καθολικό παρατηρούμε ότι τον περίβολο διακοσμούν άφθονα παρτέρια με λουλούδια και γλάστρες σε τέλεια εναρμόνιση με αναρριχητικά φυτά που καλύπτουν τις θολωτές στοές.

Η διάταξη των κτισμάτων της μονής είναι παραδοσιακή και η μονή έχει χαρακτηριστεί ως Ιστορικό Διατηρητέο Μνημείο. Επίσης το έτος 1963 ιδρύθηκε, και από τότε λειτουργεί μουσείο, του οποίου τα εκθέματα έχουν τεράστια ιστορική αλλά και πολιτιστική σημασία.

Η μονή από το έτος 1966 έχει μετατραπεί σε γυναικεία και σήμερα αποτελείται από ένα κλιμάκιο είκοσι άριστα καταρτισμένων μοναχών, με την δραστήρια Ηγουμένη Οσιωτ. Παρθενία Βασιλάκη.

Σήμερα η μονή αντιμετωπίζει αρκετά προβλήματα με κυριότερο την μη επάρκεια νερού. Κανείς όμως δεν μπορεί να αμφισβητήσει την εργατικότητα των μοναχών, οι οποίες εκτός από τις αγροτικές εργασίες, την μελισσοκομία καθώς κι ένα πλήθος άλλων εργασιών, έχουν αναπτύξει την τέχνη των βυζαντινών χαλιών του αργαλειού, και διαφόρων χειροποίητων κεντητών.

Η ιερά μονή της Ζερμπίτσας αποτελεί ένα από τα πιο αξιόλογα πνευματικά κέντρα της Λακωνίας και μία επίσκεψη στον ιερό της χώρο θα έχει πλούσια αποκομιδή, και θα μείνει σίγουρα αλησμόνητη. Η μονή γιορτάζει κάθε χρόνο στις 23 Αυγούστου.

Σωτηρία Κουκούλη

ΤΑ ΔΥΣΚΟΛΑ ΧΡΟΝΙΑ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 1947. Το αντάρτικο κρατούσε γερά. Ψηλά στο βουνό χιόνι, αέρας, αντάρα μεγάλη. Τα σπίτια στο χωριό είναι χωμένα στο χιόνι. Σκοτάδι βαθύ. Το τζάκι καίει. Κάθομαι σ' ένα σκαμνί κι αγκιστρώνω με σκουλίκια τ' αγκίστρια μου, για τις τσίχλες.

Είμαι έντεκα χρόνων. Πλησιάζει τέσσερες. Η μάνα μου, ο πατέρας μου και τ' αδελφάκια μου κοιμούνται στο χειμωνιάτικο.

Σβήνω το λυχνάρι. Παίρνω το καλάθι μου και βγαίνω έξω. Φτάνω σιγά σιγά κάτω από το εκκλησάκι τ' Αϊ-Λια σε μια πλαγιά και στήνω τ' αγκίστρια. Ένας κεραυνός σκίζει το σκοτάδι. Έλαμψε ο κόσμος από το βουνό μέχρι κάτω τον κάμπο. Τό 'βαλα στα πόδια και μπήκα στον Αϊ-Λια. Μακριά ακούγονταν τα ουρλιαχτά των τσακαλιών.

Πέρα στην ανατολή ρόδισε η αυγή. Άρχισα να μαζεύω τις τσίχλες. Στο τελευταίο αγκίστρι πιάστηκε ένα μικρό «γιαννακούρι» που σπαρτάραε το καημένο. Μόλις τό 'πιασα, γλύστησα κατακυλώντας στο χιόνι. Δίπλα στο μονοπάτι άκουσα βήματα και σιγανές φωνές. Φοβήθηκα και χώθηκα βαθιά στο χιόνι.

Δυο άντρες πέρασαν δίπλα μου, βρεγμένοι, με τουφέκια στον ώμο τους. Ήταν αντάρτες. Πήρα την κατηφόρα τρέχοντας. Μπήκα σπίτι μου. Άκουσα φωνές στο χειμωνιάτικο. Μπροστά στο τζάκι που έκαιγε φουντωμένο κάθονταν δύο άντρες με τις πλάτες και στέγωναν τις χλαίνες τους και τις αρβύλες τους.

Είδα τη μάνα μου που τους σέρβιρε στις κούπες τους τσάι του βουνού. Μου φώναξε να πάω κοντά στο τζάκι. Οι δύο άνδρες γύρισαν τα πρόσωπά τους και με κοίταξαν ανήσυχα. Κοίταξαν τις τσίχλες που κρέμονταν στη μέση μου. Κατάλαβα, πείναγαν.

— «Άσε τις τσίχλες, είπε η μάνα μου, και άντε κάτω στη λαήνα να βγάλεις ελιές. Πατριώτες, εσείς καθαρίστε τα πουλιά να σας τα ψήσω, μέχρι να στεγνώσετε».

Στο άγριο πρόσωπό τους φάνηκε ένα χαμόγελο. Τρώγοντας και πίνοντας κοίταξαν άθελά τους και οι δυο ψηλά πάνω από το τζάκι. Είδαν μια λιθογραφία του βασιλιά Κωνσταντίνου πάνω στο άλογο, στο Μπιζάνι, και δίπλα μια φωτογραφία του παππού μου το 1912 στο ίδιο μέρος, που ήταν εύζωνας. Τα πρόσωπά τους συννέφιασαν. Κάτι πήγαν να πουν στη μάνα μου που έφτιανε το τζάκι, αλλά δεν μίλησαν.

Παραμονή Χριστουγέννων του 1948. Τον πατέρα μου τον πιάσανε οι αντάρτες σε μια επιδρομή τους στο χωριό μας. Ήτανε, λέει, βασιλικός. Τον κλείσανε μαζί με άλλους σε στρατόπεδο μέσα σε μια αποθήκη. Μάθαμε ότι θα τους πέρναγαν «Λαϊκό Δικαστήριο» στο άλλο χωριό, που ήταν μια ώρα μακριά από το δικό μας.

Η μάνα μου ξημερώματα μας πήρε και τα τρία και ξεκίνησε μέσα στο χιόνι, τον αέρα και τη βροχή για το στρατόπεδο, να τον προλάβει. Φτάσαμε πρωί. Γύρω-γύρω φύλαγαν σκοποί. Πιαστήκαμε από το αγκαθωτό σύρμα και κοιτάζαμε κατά την αποθήκη να τον δούμε.

Άρχισε να μαζεύεται κόσμος. Είδαμε πίσω μας να έρχονται τρεις άνθρωποι. Οι δύο οπλισμένοι και ο ένας με πολιτικά, που τον φώναζε ο ένας τους «Κομισάριο». Η μάνα μου έβαλε τα κλάματα. Ο ένας οπλισμένος γύρισε το κεφάλι του και μας είδε. Κοντοστάθηκε, ενώ οι άλλοι δύο μπήκαν στο στρατόπεδο. Κάτι θυμήθηκε. Στάθηκε κι είπε στη μάνα μου: «Γυναίκα, τι θέλεις εδώ;». Κοίταξε κι εμένα και θυμήθηκε τις τσίχλες λέγοντάς μου: «Δεν έχω ξαναφάει καλύτερες τσίχλες» και χαμογέλασε.

Εμείς πιασμένα στα ρούχα της μάνας μας κλαίγαμε. Εκείνη τη στιγμή τους έβγαλαν από την αποθήκη και τους πήγαιναν στο υπόγειο για τη δίκη. Οι δύο δικαστές είχαν καθήσει και περίμεναν τον άλλο. Η μάνα μου είδε τον πατέρα μου και του φώναξε: «Μήτσο». «Πατέρα» φωνάξαμε και εμείς τα μικρά. Γύρισε και μας είδε. Τα μάτια του ήταν δακρυσμένα, αλλά ήταν ψύχραιμος. Ο αντάρτης τον είδε. Μπήκε στο υπόστεγο και έκατσε με τους δύο άλλους. Έσκυψε και ψιθύρισε κάτι στον «Κομισάριο».

Εκείνη την ώρα κτύπησαν κι οι καμπάνες της εκκλησιάς του Αϊ-Σώστη. Ο «Κομισάριος» σηκώθηκε από τον πάγκο και είπε σ' όλους, κατηγορούμενους, αντάρτες, στον κόσμο που μαζεύτηκε έξω από τα σύρματα του στρατοπέδου, να δει τις δίκες. Όλες οι δίκες ματαιώνονται.

Χριστούγεννα. Οι καμπάνες χτύπησαν δυνατότερα και πιο χαρμόсуνα. Σε λίγο είδαμε τον πατέρα μας να βγαίνει από το στρατόπεδο με συνοδεία τον αντάρτη, που του φιλούσε η μάνα μου τα χέρια. Πήραμε το δρόμο του γυρισμού μέσα στους ήχους από τις καμπάνες με τον πατέρα μου ν' αναρωτιέται πώς σώθηκε. Κι εγώ καμάριωνα για τις τσίχλες. Είχα να πω και τα κάλαντα και βιαζόμουνα.

*Πολοβίτσα, 20 Δεκεμβρίου 1992
Νίκος Καπετανάκος*

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΚΟΥΜΟΥΣΤΑΣ

Κλίμα - Υγεία

Υψομετρικά η Κουμουστά θα πλησιάζει τα 800 μέτρα και όπως είναι χτισμένη σε τόπο στραγγερό, έχει κλίμα ξερό. Ο ύπνος του ανθρώπου σ' αυτή είναι χορταστικός κι αλαφρός, το κεφάλι ξάστερο και το σώμα χωρίς ενοχλήσεις όπως σε υγρά κλίματα.

Το χειμώνα την προστατεύουν ο Ταύγετος, αλλά και τ' άλλα βράχια που είναι γύρω της κι έτσι το κρύο είναι λιγότερο κι από του κάμπου. Την Άνοιξη μοσχοβολάει απ' άκρη σ' άκρη και από μακριά μοιάζει σαν ένα μεγάλο πράσινο λουλουδάτο χαλί. Το καλοκαίρι πολλοί έχουνε την εντύπωση πως δεν κρατάει δροσιά, επειδή την κλείνουν οι βράχοι. Αντίθετα, μπαιζοπερνάνε οι αέρες λόγω της βαθιάς ρεματιάς της κι όχι μονάχα την δροσιζούνε, αλλά είναι και σπίτια αερικά στην Απάνου χώρα, που, όση ζέστη κι αν κάνει έξω, εάν δεν τους κλείσουνε τα παράθυρα και τις μπαλκονόπορτες, άνθρωπος δεν μπορεί να κοιμηθεί από τον αέρα.

Απόδειξη γι' αυτό ήτανε και το αλώνι του Αϊ-Στράτηγου, που συγκέντρωνε τα μισά γεννήματα του χωριού και μονομεργιάτικα λαγαρίζανε την καθ' αλωνιά. Η ζέστη στην Κουμουστά γίνεται κάπως αισθητή μονάχα τις πρωινές ώρες, το πολύ μέχρι τις εννιά. Αλλά αυτό συμβαίνει και στο βουνό· γι' αυτό οι τσοπάνηδες αρμέγουνε σύνταχα και τυροκομάνε πριν σηκωθούν τα κουνούπια.

Το φθινόπωρο για την Κουμουστά ήτανε η καλύτερη εποχή. Με τα πρωτοβρόχια η σκόνη κατακαθίζει και το χώμα της μυρίζει· τα συκοστάφυλα ξεπλένονται και είναι πολύ νόστιμα. Οι κήποι τις διαφορίζουν και ντομάτες παραπουλάδες και οτιδήποτε κηπουρικό είναι ανώτερα και από κρέας.

Για όλ' αυτά η Κουμουστά συγκέντρωνε ίσως τους περισσότερους παραθεριστές. Παιδιά που 'ρχούντανε τότες από τους κάμπους κατακίτρινα με ανορεξίες, φαί δε χορταίνανε και φεύγανε με κόκκινα μάγουλα. Αλλά και οι ντόπιοι, οι Κουμουστιώτες, με την ανύπαρκτη τότε ιατροφαρμακευτική περιθαλψη είχαν καλά στην υγεία. Κανένας δεν έπαθε φυματίωση. Ο καρκίνος και η καρδιά ήταν γι' αυτούς άγνωστα, κι αν αργότερα παρουσιαστήκανε σε Κουμουστιώτες τέτοια κρούσματα, ήτανε γιατί είχαν κατέβει στους κάμπους ή στον Καναδά.

Δεν ήτανε κανένας παχύσαρκος με κοιλιές. Κάποιος Κουμουστιώτης Μιχαλάκος (Πλάτσαρης) παλιά, που είδε τους Κυδωνιώτες σερνικούς και θηλυκούς σα γαστρωμένους, έκοψε τ' αραποσίτι, που τον είχανε βάλει να το φυλάει, από τη ρίζα κι έφευγε. Τον απάντησε ο γιος του που του πήγαινε τρόφιμα κι ενώ του εξήγησε γιατί έκοψε τ' αραποσίτι, του είπε: «Πάμε, παιδί μου, να φύγουμε, ο πεύκος στον κάμπο δεν κάνει· να βγούμε στην Κρύα Βρύση να μην γαστρωθούμε κι εμείς. Στην Κρύα Βρύση της Κουμουστάς είχανε χωράφι· δίπλα σ' αυτό είναι το κάτο Κεφαλάρι, κι όταν κάποια παρέα έβαζε το μπουκάλι με το κρασί σ' αυτό να κρῶσει, στα πέντε λεπτά το μπουκάλι έσπαγε.

Το βουνό λοιπόν, που φαρδαίνει το στήθος και λεπταίνει κοιλιές και πάχωμα, λένε μερικοί πως έχει τάχα πολύ οξυγόνο, αλλά κάτι άλλοι λένε πως το οξυγόνο πάει χαμηλά στους κάμπους, γι' αυτό οι άνθρωποι του βουνού τραβάνε από τα ρου-

θούνια τους αέρα με το σακκί, γι' αυτό φαρδαίνει το στήθος τους. Κι αυτό θα 'ναι, γιατί φορές φορές που ζουζουνάνε οι σκνίπες, η μύτη δεν δέχεται το πατήκορφο σκέπασμα εκεί πάνω.

Οι μόνες παθήσεις για τους Κουμουστιώτες ήτανε το στομάχι, που κουρασμένοι πίνανε τα παγωμένα νερά και το κρουλόγημα στα μωρά. Οι Κουμουστιώτες είχανε χάσει πολλά μωρά, μέχρι κι ο δάσκαλος ο Μητσόπουλος έχασε κοριτσάκι, γιατί μικρομάνες που βυζαίνανε τα παιδιά, τα παίρνανε στις δουλειές με τις νάκες κι όπως τα τυλίγανε, τα ξετυλίγανε τότες, τα μωρά τους κρυώνανε.

Και που τα βρίσκανε οι γιατροί κρυωμένα τί θα τους δίνανε; Φάρμακα; Τότες μόνο κινίνο και όλιο υπήρχανε· έτσι οι μικρομανάδες παλεύανε με τα πραχτικά. Βράζανε λινοκόκκια και, όταν τα σπόρια ρηχιαίνανε, τυλίγανε το μωρό μέχρι το λαιμό. Βράζανε κολοούθια και με τον ίδιο τρόπο ανακατώνανε πρόβεια μαλλιά άπλυτα με τσίπουρα κι ασπράδια από αυγά, τα χαράζανε με ξυράφια να βγει το κρύο μαζί με το αίμα.

Οι μισοί Κουμουστιώτες έχουμε τσάφλες από τα χαράγματα. Ψύλλος, παιδάκι μου, λέγανε την ώρα που μας χαράζανε κι ήμαστε και μεγαλωμένα και τι ψύλλος, που ήτανε ένας πόντος αυλάκι. Τρεις-τέσσεροι μας κρατάγανε.

Στους μεγαλωμένους ρίχνανε συναπισμούς, μπρος και πίσω βεντούζες ματωτές κι όταν βλέπαν το αίμα στις βεντούζες και άφριζε, ήτανε ολόχαρες. Πιστεύανε πως είχαν πετάξει το κρύο έξω από το δέρμα.

Η καλύτερη χαράχτρα της Κουμουστάς ήτανε η γριά Σωτήραινα η Σταθάκαινα, ήτανε και η μαμή του χωριού, πριν βγει η Θεώνη η Σολωμού. Η ξεματιάστρα όλα τα ήξερε, Θεός σωρέστηνε.

Όταν κάποιος πήγαινε και της έλεγε ποιούς αμφιβάλει πως του έχουνε ματιασμένο ζωντανό ή άνθρωπο, γέμιζε ένα ποτήρι νερό, του 'σταζε λίγο αγιασμό· από την αναμμένη φωτιά τσίμπαγε με το ψαλίδι κάρβουνο αναμμένο. Μέσα της μερίμναγε για ποιον το ρίχνει, σταύρωνε το κάρβουνο τρεις φορές στα χείλη του ποτηριού κι ύστερα «μπλουμ», τό 'ρίχνε στο νερό. Μερικά από τα κάρβουνα σηκώνούντανε στον αφρό, άλλα κάθοντανε στον πάτο. Εκείνοι λοιπόν που τα κάρβουνά τους καθούντανε στον πάτο είχανε και το κακό μάτι. Έδινε το ποτήρι με το νερό και πηγαίνανε και ραντίζανε το ματιασμένο είδος και πέραγαγε.

Γιατρούς πολλούς και καλούς είχε το Ξηροκάμπι και σε κείνους πηγαίνανε και οι Κουμουστιώτες. Οι καλύτεροι λέγαν ότι ήταν ο Φραγκής, ο Ξανθάκος κι ο Κυριακόπουλος από τη Σπάρτη.

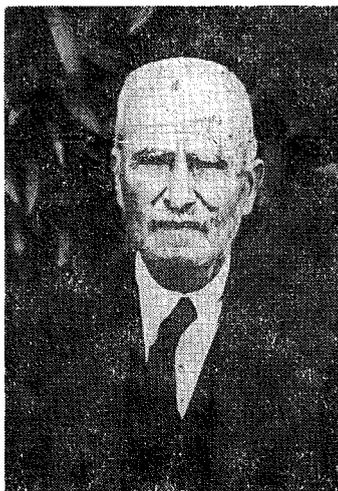
Για πληγές, κοψίματα με σιδερικά, πολλές υπηρεσίες είχε προσφέρει στην Κουμουστά η γρια Λώναινα η Τεκόςαινα. Σε τέτοια ατυχήματα που τους συμβαίνανε στο βουνό, βάζανε στην αρχή ρίγανη, ασφάκα ή καπνό. Στις αλλαγές βάζανε βαλσαμόλαδο, ένα κίτρινο χορτάρι που ανθίζει το Θεριστή και το λέγανε βάλσαμο. Το στουπώνανε σε μπουκάλι, το γεμίζανε λάδι κι αυτό ήτανε το βαλσαμόλαδο και το κάθε σπίτι είχε τέτοιο ολοχρονικό.

Στα στραμπούληγμα βάζανε άπλυτα πρόβεια μαλλιά με τσιπούρα· «καλό κακό στραμπούληγμα κάνει σαράντα μέρες». Στις γρίπτες καταρροές στον άρρωστο βράζανε όλο βραστά και ζουμερά φαγητά και πολλά πότζια ρίγανη, καυτούρες με κρασί, θρούμπες. Στους πονοκεφάλους βράζανε φύλλα από αγριλιά και το ζουμί το πίνανε χωρίς ζάχαρη.

Παναγιώτης Χ. Στούμπος

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ Ν. ΣΑΛΑΜΒΟΥΡΔΟΣ

Όταν πρόκειται κανείς να γράψει για ανθρώπους, που έχουν φύγει από τον κόσμο τούτο και μάλιστα εδώ και πολλά χρόνια, η γραφή του κινδυνεύει από μια τάση, φυσιολογική άλλωστε, εξωραϊσμού και λεκτικής σπατάλης. Όταν όμως πρόκειται να μνημονεύσει ανθρώπους, όπως ο Δημοσθένης Σαλαμβούρδος, του οποίου η προσωπική εντιμότητα και η αγαθή προαίρεση ήταν φυσικά του χαρακτηριστικά, δεν διατρέχει αυτόν τον κίνδυνο, γιατί απλώς λέγει την αλήθεια.

Ο Δημοσθένης Σαλαμβούρδος γεννήθηκε στην Ποταμιά (1860) και πέθανε στο Εηροκάμπι (1948). Υπηρέτησε ως ελληνοδιδάσκαλος, τα περισσότερα χρόνια, στο Σχολαρχείο Φάριδος, που στεγαζόταν τότε στο κτίριο της παλιάς Αστυνομίας. Εδίδασκε γλωσσικά μαθήματα, ιστορία και γαλλικά, και αγωνιζόταν με πάθος να φλογίσει τις ψυχές των παιδιών, τα οποία με τα ελάχιστα μέσα της εποχής προσπαθούσαν να ανοίξουν δρόμους, παρά τις αντιξοότητες και τις αναμφισβήτητες δυσχέρειες. Διατηρούσε βιβλιοθήκη με σημαντικό αριθμό βιβλίων, γεγονός που έρχεται να τονίσει την ενσυνειδησία του και την ευρυμάθειά του. Με καλωσύνη και πραότητα αντιμετώπιζε τα προβλήματα των μαθητών και τους συμπαραστεκόταν στις ανάγκες και τα προβλήματά τους με τόση αγάπη και κατανόηση, όση έχουν οι μεγάλες πράξεις.

Όσοι ευτύχησαν να δεχτούν τα φώτα του και να τον γνωρίσουν προσωπικά δεν ξεχνούν την πνευματική αρτιότητα και τον αμέριστο χαρακτήρα του, στοιχεία αψευδή καλού ανθρώπου και λαμπρού διδασκάλου.

Θεόδωρος Σ. Κατσουλάκος

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΓΡΑΦΕΙ ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ

Ήταν ένα φθινοπωρινό κυριακάτικο πρωινό, πριν λίγα χρόνια. Ο μπάρμπα Προκόπης ο Ρέββας, Εγγλέζος στο ραντεβού του, βρισκόταν την καθορισμένη ώρα μπροστά στο σπίτι του Καλογερά του αγροφύλακα.

Το πυκνό σκοτάδι είχε αρχίσει να υποχωρεί και η ανατολή προμηνούσε τον ερχομό μιας καινούριας μέρας. Μιας ημέρας που υποσχόταν πολλά για τους δυο φίλους. Με την φαντασία τους είχαν αρχίσει κιόλας το κυνήγι· ίσως να είχαν σκοτώσει και τον πρώτο λαγό!

Έδεσαν τα σκυλιά, ολόκληρη στάνη, πάνω στην ρυμούλκα του τρακτέρ, φόρεσαν τις ζωστήρες, έβαλαν διμάσκαλα τα όπλα και σίγουροι ότι δεν είχαν ξεχάσει τίποτα, ξεκίνησαν με κατεύθυνση κάποιο καλό λαγοτόπι.

Το πρωινό κρύο τους τυλίγει διπλά στις βαριές χλαίνες τους, τους μαζεύει κοντά στη ζεστή μηχανή και τους κλείνει το στόμα. Έτσι αμίλητοι προχωρούν. Ο ρυθμικός θόρυβος των τροχών που κυλούν βιαστικά πάνω στην άσφαλτο, του ξεκολλημένου σίδηρου που τρίβεται πάνω στο σίδηρο, η μηχανή που αγκομαχά, ο βοριάς που σφυρίζει, δημιουργούν πανδαιμόνιο. Έχουν χάσει την επαφή τους με τον κόσμο. Οι αισθήσεις τους έχουν σχεδόν νεκρωθεί. Μόνο η όραση λειτουργεί. Οπτικό τους πεδίο, όσο φωτίζουν οι προβολείς.

Κι όμως· ο μπάρμπα-Προκόπης αντιλαμβάνεται ότι η ρυμούλκα με το πολύτιμο φορτίο δεν ακολουθεί. Ανάμεικτα συναισθήματα τον καταλαμβάνουν. Κοιτάζει, ξανακοιτάζει, δεν πιστεύει στα μάτια του. Πείθεται. Σκύβει στ' αψί του μπάρμπα-Γιώργη...

- Γιώργο, η ρυμούλκα... ψιθυρίζει.
- Τι λες, ρε; είναι η απάντηση του μπάρμπα Γιώργη.
- Η ρυμούλκα, Γιώργο...
- Σκάσε, ρε, γαμώ το, δεν ακώ τι μου λες.

Ήταν όμως δυνατόν να σταματήσει να μιλάει ο μπάρμπα-Προκόπης; Φώναξε, ξαναφώναξε, ίδρωσε, ξείδρωσε, είδε κι έπαθε να δώσει στο φίλο του να καταλάβει τι είχε συμβεί.

Σταμάτησαν λίγο μετά το στρατόπεδο. Ο μπάρμπα-Προκόπης έμεινε εκεί να περιμένει κι ο μπάρμπα-Γιώργης γύρισε πίσω με το τρακτέρ να βρει τη ρυμούλκα. Τον καίει το ζωντανό φορτίο. Γι' αυτό νοιάζεται. Η ρυμούλκα τι να πάθει, σκέφτεται.

Φτάνει στη Μαρίνα, περνά τον Άγιο-Βασίλη, κοιτάζει δεξιά-αριστερά στις γράνες και στα χωράφια, πλησιάζει στο χωριό, πουθενά ρυμούλκα. Όταν, τέλος, φτάνει στο σπίτι του βλέπει τη ρυμούλκα ακίνητη στο σημείο που βρισκόταν πριν ξεκινήσουν. Ο παπα-Πέτρος χτυπούσε τις καμπάνες του Αι-Δημήτρη, οι σκύλοι δεμένοι ούρλιαζαν θλιμμένα και μαζί τους καμιά δεκαριά αδέσποτα του χωριού,

Συνέχεια στη σελ. 14

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΙΜΑΤΟΣ ΞΗΡΟΚΑΜΠΙΟΥ

Από το Δεκέμβριο άρχισε ήδη να ξαναλειτουργεί στο χωριό μας η τράπεζα αίματος. Με τη φροντίδα του πολιτιστικού συλλόγου, της ομάδας πρωτοβουλίας, της κοινότητας, μα κυρίως χάρις την προθυμία των νέων του χωριού μας και τη συμπαράσταση του ιερέα μας, καθώς και τη συνεργασία του σταθμού αιμοδοσίας του νοσοκομείου Σπάρτης, οργανώθηκε αιμοδοσία στο αγροτικό μας ιατρείο στις 9 Δεκεμβρίου 1992, όπου συγκεντρώθηκαν 23 φιάλες αίματος. Το αίμα προσέφεραν οι εξής εθελοντές αιμοδότες:

Διαμαντάκου Ευδοκία
Κομνηνού Ευαγγελία
Λαμπροπούλου Σταυρούλα
Ρηγάκου Καλλιόπη
Αποστολάκος Ηλίας
Δουκόγιαννης Αντώνιος
Διαμαντάκος Πέτρος
Κρητικός Νεοκλής
Κομνηνός Παναγιώτης
Κονίδης Ιωάννης του Παναγιώτη
Κονίδης Παναγιώτης του Βασιλείου
Κονίδης Κων/νος του Βασιλείου

Κονίδης Δημήτριος του Γεωργίου
Κυριακάκος Παναγιώτης του Γεωργίου
Κουμουστιώτης Δημήτριος
Νικολακάκος Κων/νος
Ορφανάκος Βασίλειος
Ρηγάκος Κων/νος
Ρηγάκος Γεώργιος
Στούμπος Δημήτριος
Σταματόπουλος Δημήτριος
Τσαπόγας Μιχάλης
Φακάς Γεώργιος.

Υπεύθυνοι της τράπεζας αίματος του χωριού μας είναι ο ιερέας π. Γεώργιος Λάτσης και ο γραμματέας της κοινότητας κ. Αντώνιος Δουκόγιαννης, οι οποίοι ευχαριστούν όσους προσέφεραν αίμα με την παρακάτω επιστολή:

ΤΜΗΜΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ ΞΗΡΟΚΑΜΠΙΟΥ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Αγαπητοί φίλοι,

Στις 9-12-1992 είχατε την ευγενή καλοσύνη να προσφέρετε το αίμα σας εθελοντικά στην τράπεζα αίματος Ξηροκαμπίου.

Σαν υπεύθυνοι της ομάδας αιμοδοσίας του χωριού μας αισθανόμαστε ηθική υποχρέωση να σας ευχαριστήσουμε για την ανθρωπιστική και χριστιανική αυτή πράξη σας και για την ευγενή προσφορά σας.

Ευχόμεθα ολόψυχα να σας αξιώνει ο Πανάγαθος Θεός να γεμίζετε τη ζωή σας με τέτοιες πράξεις προσφοράς προς τους συνανθρώπους μας και να έχετε την προστασία της Αγίας Τριάδος.

Ενόψει του νέου έτους 1993 ευχόμεθα υγεία και κάθε προκοπή σε σας και σε όλα τα μέλη της οικογένειάς σας.

Μετ' ευχών
Ιερέυς Γεώργιος Λάτσης

Μετά τιμής
Δουκόγιαννης Αντώνιος

* * *

Και μεις από τις στήλες της εφημερίδας μας εκφράζουμε τα θερμά μας συγχαράκια σ' αυτούς που είχαν την ιδέα να ξαναλειτουργήσει η τράπεζα αίματος του χωριού μας και σ' εκείνους που με την προσφορά του αίματός των έδειξαν μια ξεχωριστή πράξη ανθρωπιάς στην απάνθρωπη κοινωνία που ζούμε.

Επίσης ευχόμεθα κάθε επιτυχία σ' αυτή τη θεάρεστη προσπάθεια.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Ο πολιτιστικός σύλλογος Ξηροκαμπίου κινήθηκε ικανοποιητικά το χρόνο που πέρασε και παρουσίασε αξιόλογο έργο.

Πιο συγκεκριμένα: α) Έγιναν εκδηλώσεις και τις δύο Απόκριες στην πλατεία του χωριού μας με τη συμμετοχή των χορευτικών συγκροτημάτων (του συλλόγου μας και του ομίλου ΚΥΝΙΣΚΑ), της ορχήστρας μας και φυσικά πολλών μεταμφιεσμένων.

β) Την 25η Μαρτίου χόρεψαν εθνικούς χορούς τα σχολικά χορευτικά συγκροτήματα και ακολούθησαν τα χορευτικά συγκροτήματα του συλλόγου μας και του ομίλου ΚΥΝΙΣΚΑ. Το γλέντι συνεχίστηκε με κλέφτικα τραγούδια που έπαιξε η ορχήστρα μας και χόρεψαν με κέφι οι κάτοικοι του χωριού, ντυμένοι με παραδοσιακές στολές.

γ) Έγιναν δύο λαϊκά πανηγύρια τους θερινούς μήνες στην Κουμουστά. Η συμμετοχή του κόσμου υπήρξε εντυπωσιακή. Ο πολιτιστικός σύλλογος σέρβιρε βραστή γίδα και καλό κρασί. Τα έσοδα αποφασίστηκε να διατεθούν για την Κουμουστά.

δ) Ο πολιτιστικός σύλλογος σε συνεργασία με τα σχολεία και την κοινότητα, οργάνωσε ποδηλατικό αγώνα και αγώνες δρόμου στη μνήμη των ευεργετών του χωριού μας Αφών ΣΩΜΗ, στους οποίους πήρε μέρος μεγάλος αριθμός μαθητών και μαθητριών.

ε) Μίσθωσε δύο λεωφορεία, τα οποία μετέφεραν συγχωριανούς μας στο Σαϊνοπούλειο όπου παρακολούθησαν: i) Από το Θεσσαλικό θέατρο το έργο «Χοηφόρες», ii) από το Εθνικό θέατρο το έργο «Αντιγόνη».

στ) Έγινε ροκ εκδήλωση με απρόσμενη επιτυχία. Έπαιξαν οι: Μιχαλάκος Ηλίας, Βασιλίδης και Σταύρος Αραχωβίτης.

ζ) Το χορευτικό μας συγκρότημα χόρεψε στην Κρύα Βρύση (το χωριό του παπά μας) και η ορχήστρα μας έπαιξε στο Δαφνί και στην Παλαιόβρυση.

η) Στις 31-12-92, παραμονή Πρωτοχρονιάς, έγινε γλέντι τρικούβερο στο κέντρο «Παραλία», για όσους δεν παίζουν χαρτιά, όπως γράφτηκε στην ανακοίνωσή μας. Έπαιξε η δημοτική ορχήστρα του συλλόγου μας.

* * *

Στις 18-1-1993 συγκροτήθηκε σε σώμα, ύστερα από τις αρχαιρεσίες που έγιναν, ο πολιτιστικός σύλλογος. Τις θέσεις κατέλαβαν:

Ρηγάκος Κων/νος, Πρόεδρος
Κονίδης Ιωάννης, Αντιπρόεδρος
Ρηγάκου Καλλιόπη, Γεν. Γραμματέας
Σολωμού Παναγιώτα, Ειδ. Γραμματέας
Μανιάτη Διαμάντω, Ταμίας
Λαμπρινός Παντελής, Μέλος
Λιακάκος Κων/νος, Μέλος

ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΞΗΡΟΚΑΜΠΙΟΥ

Το κοινοτικό συμβούλιο Ξηροκαμπίου ψήφισε τον προϋπολογισμό χρήσεως 1993. Τα σπουδαιότερα έργα που προβλέπεται να εκτελεστούν είναι:

1. Συνέχιση του έργου «Υδρευση από τις πηγές της Κρύας Βρύσης» δρχ. 3.500.000.
2. Ασφαλτοστρώσεις κεντρικών δρόμων δρχ. 6.500.000.
3. Τσιμεντοστρώσεις - διανοίξεις δρόμων δρχ. 1.500.000.
4. Διάνοιξη δρόμου Κουμουστάς δρχ. 1.500.000.
5. Κοινοτικός ηλεκτροφωτισμός (προέκταση) δρχ. 500.000.
6. Αρδευτικό έργο Κυδωνίτσας - Μπαστούνας δρχ. 2.000.000.
7. Διαμόρφωση αίθουσας κοινοτικού κτιρίου και κατασκευή μόνιμης θεατρικής σκηνής δρχ. 1.000.000.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Από την 1-1-1993 ανέλαβε καθήκοντα το νέο Εκκλησιαστικό συμβούλιο, αποτελούμενο από τον Αιδ. π. Γεώργιο Λάτση και τους: Γεώργιο Καράμπελα και Αναστάσιο Γιάννακα. Συγκροτήθηκε επίσης σε σώμα και το φιλόπτωχο ταμείο της ενορίας. Τα μέλη του είναι: Ο αιδ. π. Γεώργιος Λάτσης, ο κ. Γ. Καράμπελας, η κ. Εύα Κομνηνού, η κ. Αμαλία Σταθάκου και η δ. Ελένη Μαμαλούγκα.

Τα μέλη του φιλόπτωχου ταμείου ευχαριστούν θερμά την κ. Ελπινίκη Καρκαμπάση και τον κ. Παντελή Καρκαμπάση για την εκ 300.000 δρχ. ενίσχυση του φιλόπτωχου ταμείου, εις μνήμη του πατέρα τους Βενιζέλου.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΓΡΑΦΕΙ ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ

Συνέχεια από τη σελ. 11

δυο-τρεις γριές αγουροζυπνημένες έβριζαν κι έστελναν κατάρες σε κάθε κατεύθυνση, η θεια-Γιώργαινα προσπαθούσε ακόμη να εξηγήσει το αίνιγμα κι ο γιος του, ο Κωστάκης, είχε σχεδόν βεβαιωθεί, όπως μας έλεγε αργότερα, πως είχε φτάσει η δεύτερα Παρουσία.

Τι είχε συμβεί;

Στη βιασύνη τους είχαν ξεχάσει να περάσουν στον κοτσαδόρο το μακρύ κυλινδρικό σίδερο (πύρο) που συνδέει τη ρυμούλκα με το τρακτέρ!

Περισσότερο να πούμε ότι κυνήγι αυτή τη μέρα δεν έγινε.

Γιάννης Κονίδης

ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΠΑΛΑΙΟΠΑΝΑΓΙΑΣ

Για ηλεκτροφωτισμό στην Τόριζα 6.000.000 δρχ.

Για κοινοτική οδοποιΐα από το κρατικό λαχείο 1.000.000 δρχ.

Ο προϋπολογισμός εσόδων της κοινότητας συντάχθηκε και ψηφίστηκε σε 16.000.000 δρχ.

* *

Στην κοινότητα Παλαιοπαναγιάς την πρώτη κυριακή του χρόνου διεξήχθη ψηφοφορία για εκλογή αντιπροέδρου. Επανεξελέγη ο κ. Γκολέμης Βρασίδας με 3 ψήφους έναντι 1 του κ. Σγουπάκου Δημήτρη και 1 λευκού.

* *

Ο πολιτιστικός σύλλογος της Παλαιοπαναγιάς επανέρχεται δημιουργικότερος και πληθωρικότερος ύστερα από αρκετά χρόνια απουσίας. Στόχος του συλλόγου κυρίως είναι η πολιτιστική ανάπτυξη, μέσα από συνεχείς και ουσιαστικές εκδηλώσεις.

Διοργανώθηκε στις 6 Φεβρουαρίου στις 8 μ.μ. στο κέντρο Αλάμπρα εκδήλωση. Μια βραδιά γνωριμίας των μελών και των κατοίκων της κοινότητας με φορείς του νομού, παράγοντες και φίλους. Ήταν μια ξεχωριστή βραδιά και σημείωσε μεγάλη επιτυχία.

ΑΘΛΗΤΙΚΑ

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ

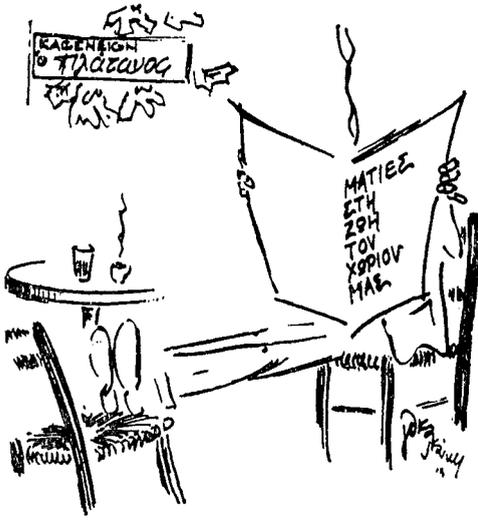
Ενώ απομένουν τέσσερις αγωνιστικές για τη λήξη του πρωταθλήματος Β' κατηγορίας Ν. Λακωνίας, ο ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ, ο οποίος ξεκίνησε εντυπωσιακά και φαινόταν ότι θα είναι το φαβορί για την πρώτη θέση, αστάθμητοι παράγοντες τον έφεραν να κατέχει σήμερα την τέταρτη θέση, που σαν νεοφώτιστη ομάδα στην κατηγορία αυτή, κρίνεται ικανοποιητική. Οι ελπίδες για καλύτερη βαθμολογική θέση στρέφονται πλέον στην ερχόμενη αγωνιστική περίοδο.

ΒΟΛΛΕΥ

Ενώ απομένει ο αγώνας με τον Σπαρτιατικό Γ.Σ., για να λήξει και η Β' φάση του πρωταθλήματος, ο ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ έχει προκριθεί πανηγυρικά στο περιφερειακό πρωτάθλημα, μετά την σπουδαία νίκη του επί του Γ.Σ. Αρκαδίας με 3-0 σετ. Η πρόκριση αυτή είναι μοναδική στην ιστορία του συλλόγου μας, στην ομάδα ανδρών, και αξίζουν συγχαρητήρια τόσο στους παίκτες και την τεχνική ηγεσία, όσο και στο φίλαθλο κοινό του χωριού μας, που τους συμπαραστέκεται με το δυναμικό του «παρών» σε κάθε αγώνα.

Καλή επιτυχία και στο περιφερειακό πρωτάθλημα.

Ηλίας Προκοπίδης

ΞΗΡΟΚΑΜΠΗ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Η Παναγιώτα Κοντινάκη σύζυγος Χρήστου Κονίδη απέκτησε κορίτσι. Η Ζαχαρούλα Ορφανού, σύζυγος Γεωργίου Φραγκή απέκτησε κορίτσι. Η Παναγιώτα Βαρτσάκη σύζυγος Βασιλείου Μανδραπήλια απέκτησε κορίτσι. Η Παρασκευή Δημητρακάκη, σύζυγος Δημητρίου Πλαγιάννη απέκτησε κορίτσι. Η Κωνσταντίνα Δημητρακάκη, σύζυγος Κωνσταντίνου Καλλονάκη απέκτησε κορίτσι. Η Μάρθα Κανακάκη σύζυγος Ηλία Σταυρόπουλου απέκτησε αγόρι. Η Σταυρούλα σύζυγος Νικολάου Νικολακάκου απέκτησε αγόρι.

ΑΡΑΒΩΝΕΣ

Η Ευγενία Γ. Κατσουλάκου και ο Γεώργιος Παπαδόπουλος (Καναδάς) αρραβωνιάστηκαν. Επίσης έδωσαν αμοιβαία υπόσχεση γάμου ο Αντώ-

νιος Δουκόγιαννης, γραμματέας της κοινότητάς μας, με τη δεσποινίδα Χρόνη Ευγενία. Τους ευχόμαστε ταχεία τη στέψη.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Πέθαναν οι: Βασίλειος Βασιλάκος του Παναγιώτη (ετών 81), Αικατερίνη Φεγγαρά χήρα Δημητρίου (ετών 83), Γαρυφαλία Αρμπούζη του Στυλιανού (ετών 85), Αικατερίνη Χίου χήρα Γεωργίου (ετών 70), Βασίλειος Χριστάκος του Παναγιώτη (ετών 76), Ηλίας Πουλακάκος του Γεωργίου (ετών 66), Φίλιππος Αρμπούζης του Παναγιώτη (ετών 80), Ηρακλής Κομνηνός (Βραζιλία) (ετών 82), Κων/να Ταμπάκη του Γεωργίου (ετών 62).

ΠΟΤΑΜΙΑ

ΘΑΝΑΤΟΙ

Πέθαναν οι: Ελένη Πλατάνα (ετών 84), Μαρία Παπαδάκου (ετών 74).

ΔΑΦΝΗ

ΘΑΝΑΤΟΙ

Πέθανε στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη Αττικής η Γεωργία Σιλαμάκου (ετών 85). Η κηδεία της έγινε στα Καμίνια.

ΠΑΛΑΙΟΠΑΝΑΓΙΑ

ΘΑΝΑΤΟΙ

Πέθαναν οι: Αικατερίνη Πολυμενάκου χήρα Λεωνίδα (ετών 83), Γεώργιος Σουρτζής του Δημητρίου (ετών 76), Γεώργιος Χαντζάκος του Παναγιώτη (ετών 74).